

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 8. ANUL XVII.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi si Duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura torei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inscratoele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 26 Ianuaru (7 Febr.) 1869.

Numai si numai politica? 105

Cetitoriuu dedatu a gasi in colonele nostre, nu totu politica „inalta“, ci si lucruri reale, practice pentru vieta, se va pute intrebá cu mirare, ca in anulu acest'a totu numai si numai politica? Asiá este, durere, cu tote ca politic'a cea adeverata e numai acolo, unde nu se preocupa spiritele de nisce frase frumoase in sine de „liberalismu“, de „nationalismu“ si cate alte epite frumoase, ci unde si nationalismulu si liberalismulu, si ori-care alta insusire ce caracterizeza bine pre unu poporu, va fi acompaniata de fapte si de lucrari, cari isvorescu si nutrescu puterea unei natiuni spre a fi mandra de nationalitatea si de libertatea sea.

Suntu inse periode candu unele cestiuni iau o enstindere asiá de mare incatu se reslatiescu cine scie unde preste tiermuriu loru firesci, chiaru precum se intempla cu ap'a unui fluviu in tempulu esundárilor. *) Asiá ne spune P. Grigoriu Nazianze ca in tempulu lui Ariu ereticulu, toti bacanii, toti preupetii, toti in tote carciunile si buticele nu discut'au alta decatu de dogme etc.

Cestiunile ori de ce natora candu apuca de implu tote terenule, candu nu suntu conduse prin organe de buna credintia, au acelu resultatu, carelu are si esundarea unui riu fara de canalori, carele noriesce ierb'a cea mai frumoasa si florile cele mai mirisitorie a unei lunci si pre acest'a, adeca pre lonca, o face netrebnica pentru multi ani seu pote pentru totu-deun'a.

Ce sa faca unu jurnalul in asemenea tempuri, mai alesu deca e politicu, si deca cestiunile respandite suntu politice?

De trei ani si mai bine amu cautatu din tote puterile a linisci cursulu afaceriloru, a-lu conduce, ca umediela ce o respandesc se fia fructifera, insa torrenti mai rapedi si a une-orea cu totulu straini de elementulu nostru amenintau esundarea, ba in unele casuri au si efeptat'o. Atunci ne-au constrinsu de a suspende, de a face sa incete condeitulu destinatulu pentru afaceri reale si practice, florile si fructele loncei nationali, si sa ne ocupamu, preste voia, numai si numai de politica.

Si astadi ne vomu ocupa de politica insa in intiesulu indigitatu mai susu.

Vomu incepe dora cu alegerea la dieta? Ba nu, pentru ca acest'a e pentru multi petra scanda lei, de-si nu pote cea mai urgisita. Vomu incepe cu cestiunea uniunei Transilvaniei? Acest'a e o cestiune desbatuta de diet'a Ungariei si sanctionata si fara de aceea unu barbatu cu renume mare in Transilvania a disu in congresulu nationalu romanu dela 1861 ca acest'a e treb'a monarcului. Vomu incepe cu delegatiunile? Pre aceste le desbatu Deák si Kossuth si ai loru din destulu, dicendu unii ca suntu o necessitate, altii ca trebuie delaturate.

Ei! si mai departe deca amu merge ne amu rataci in conflictulu turco-grecescu si alte conflicte, cari standu numai si numai de ele, fiindu-ne privirea atintita numai la ele, ne vomu trezi, ca altii, mai cercumspecti decatu noi, nu au cantatu atat'a in organe sunatore de politica „inalta“, deca au ingrigitu, ca natiunei sele sa-i dea nutrementu materiale si intelectuale.

In colonele acestei foi amu scrisu deosebitti articulu de trei ani incoci, dintre cari acum vomu aminti de ciclulu de articulu din anulu 1867 intitulatu „Desnationalizarea“, si in anulu trecutulu dintre altii amintimu numai unulu „Temerea de magiarisare“. Credintia nostra depusa acolo despre

viitoriuu nationalu numai omeni de rea credintia voru mistificao si nepreceptu bietii, voru intelege-o reu, orbecaindu dusi de sfor'a celoru dintai.

Nu amu lasatu mai nici o ocazione unde sa nu amintimu de elementele cele solide ale unei natiuni, carea are sa formeze petrile, preste cari sa curga ap'a dara sa nu le spele.

Un'a din bazele, din petrile aceste ne lipsesc mai tare, clas'a industriale. Despre acei ce o reprezenta se pote dice fatia cu trebuintiele nostre: rari nantes in gurgite vasto.

Deci deca voimu a face politica, astadi nu ne inaltiamu la sublimulu de trecere de vreme, ce-lu intalnimu de atatea ori in pseudo-cavuri, pseudo-bismarci sa impartimu Europa, ci sa vedemu ca suntu prospecte de a mari, de a cresce clas'a industriale in sinulu natiunei nostre.

Ori-care meseriasiu in impregiurárele de astadi e si unu comerciantu. Si elu are, ca si comerciantele lipsa de a scii cum sa calculedie, ca sa cumpere marfa bruta mai estina si cum sa venda manufactura sea mai bine ca sa castige mai multu. Si loculu de unde sa cumpere si unde sa venda, e de lipsa alu scii cu tote alte amenunte ce se mai tienu de specialitatea sea. Deci e de lipsa industriasiulu de ori-ce soi a ave cunoscintia reala.

Avemu noi insa scole de acestea unde-va? Ne gandimu seu se gandesce cine-va de a le infiintia. Dara, la Brasiovu au sa se faca, insa Brasiovulu e numai unu cotu micu de tierra, si cealalta nu are nici de alte scole de ajunsu.

Se pote sa ni se obiecteze ca deca nu scimu altfelu sa facemu politica, sa spunemu d. e. cati ofiieri prussiani au trecut in Romania, candu au datu de acolo pre colonelulu Krensky si candu sosesce lagerulu lui „P. Ll.“ la frontaria Transilvaniei, cu pusci fara cartusie, ca sa amenintie, totu dupa „P. Ll.“ et comp. Transilvania; sa spunemu cate tunuri de monte a plecatu dela Vien'a, seu Temis or'a spre Transilvania ca sa apere frontariile Transilvaniei de romanii cari de altmintrea lesne-i mana pana la dunare, de-si dunarea e de parte dincolo de frontarie; sa spunemu ca cum o sa ne tredimu in o diminetia in o federatiune danubiana si ce mai putemu scii ce federatiuni, in urm'a caroru ca prin minune sa vedemu ca ne mergu tote dopa post'a animei tuturoru, nu numai a unuia: — sa lasamu si sa nu ne mai ocupamu si noi de politica.

Unu diariu umoristicu ungurescu carica pre jidovi dupa emancipare asiá: Jidovulu ajunsu vice comite mergea acum la banca herulu magiaru ca sa cera bani imprumutu. Asemnarea nu este aplicabile intru tote la cele de mai nainte. Atata inse putemu lua dintrens'a, ca jidovulu de si restrinsu numai la partea industriale era creditorulu domnului unguuru, precandu de aci incolo facendu-se si jidovulu domnu, iera de alta parte unguuruu strimtoratu de concurentia jidovesea, apucandu-se si elu de industria, va deveni in altu sensu domnu, sa sieda langa mes'a de marmoru si se numera galbini si florini de argintu.

Industria sustiene pre o natiune si o face interesanta si altoru natiuni. Sa nu cautamu numai la jidovi, dara la ori-care alta nationalitate catu de mica si risipita, si vomu vedea ca scie impune strainiloru.

Drumul de feru a intratu in tierra. Langa acest'a si pentru acest'a se ceru ingineri, architecti, paleri, masinisti s. a. pana la meseriasii cei mai simpli cari au sa fia ocupati langa ceilalti numerati mai susu. Oare cine voru fi acesti? Straini, pentruca noi de done dieci de ani nu amu produsu fara vreo doingineri, abia unu architectu si pre acel'a, dopa ce i s'au amaritu dtele l'amu per-

dutu. Dea in viitoriu cine voru fi? Rspundemu: fiii strainiloru, cari se voru respandi si la alte fabrici si la alte intreprinderi de felulu acest'a, voru ocupa orasiile si orasiellele esclusivu pentru ei. Si noi? deca vomu cade in pecatulu de a zidi numai munti de auru si castele in ventu, ne vomu trezi, ca suntemu respinsi dela tote drumurile principali, dela tote locurile mai insemnate mai reu decatu pre tempulu mongoliloru si alu tatariloru.

Eata o invasiune intelectuale contr'a carei noi nu avemu arme de ajunsu. Eata o invasiune care va veni in tota legalitatea si asupra carei nu vomu ave nici unu cuventu de a ne vaiera. Eata o invasiune, carea lumea din afara va privi-o de o binefacere de o binecumentare a acestoru locuri, cre-diendu inertia si nepasarea nostra de unu blestemu.

Prin tote cate dicemu noi in cestiunea acest'a nu desfatimu dela atentiunea a supra miscárilor politice, dela chiaru luptele politice unde se cere, ba amu si staruitu recomandandu lupta politica in totu tempulu si cu tote mijlocele legali. Inse precum faceau acei ce in o mana purtau arma spre a se apera, iera in alt'a caramida din cari cladeau cetatea, — trebuie cautatu cu ochii si asupra celoru lalte trebuintie, pentruca ostenela nostra nationala, luata in totalu, numai asiá va fi fructifera.

Pentru a da o directiune poporulu nostru spre nisuinta indigitata in cele de mai susu, aru trebui ca cu deosebire jun'a nostra inteligentia, pre langa tote fatigele ce le va fi avendu, sa jertfesa ceva ostenela pentru luminarea poporulu. Avemu atati advocati si juristi tineri si mai bestrani, studiati pre la academiile si universitati, cea mai mare parte graduati Doctori, ore sa nu se afle baremu o parte care cu sciintiele loru economice-nationale sa verse lumina in popu? Organele publicisticele nostre inseteaza dupa asiá ceva si cetitorii loru si mai tare, si inca cu deosebire acele foi inseteaza, cari sunta menite pentru cultura si luminarea poporulu.

Nu scimu care ne va fi sorcea de manue, insa suntemu de credintia firma, ca pana candu nu vomu incepe a lucra toti de tote partile spre a sterni si unu felu de emulatiune nobile intre puterile ce se afla in sinulu natiunei, suntemu amenintati in existintia nostra. Unu noroiu de superficialitate pre catu de vaieratu pre atatu si de condamnatu va cuprinde puterile cele mai frumoase si le va noroi in indiferentismu. In casulu contrariu insa chiaru si pre langa diferentia in opiniuni politice, inteligentia deavoltata va vedea mai departe in giurulu seu si nu va mai afla in fia-care omu de alta opiniune „vendiatori de patria.“

Eveneminte politice.

Din candu in candu apare in organele publice, schimbandu-se un'a pre alt'a cate o scire despre afacerea cechiloru in Boemia seu despre a poloniloru in Galitia. Cetitorii si voru aduce aminte ca aceste parti amintite cerca mijloce diferite spre a pute castigá o pusetiune pre catu se pote de independinta si autonoma. Boemii cechi au intrebuintiatu si mijloce demonstrative, pre candu galitianii poloni au ramasu pre terenulu curatu parlamentariu. Dupa unu intervalu ore care apare scirea, ca Deák aru fi datu cechiloru consiliulu sa pretinda si ei delegatiuni, asiá dopa cum se afla aceste ca mijlocu de legatura intre Ungaria si tierile senatului imperiale seu ale Austriei apusené. Scirea acest'a o respandi diariulu „Vaterland“ si o sustienu dupa ce fu odata demintita de diariulu din Pest'a. Aceste demintira de nou si afirmara

*) A una orea se potrivescu cuvintele lui Cicero: „... homines contentionis cupidiores quam veritatis.“

din toate puterile, ca Deák nu se amesteca în afacerile celor din Cislaithia, și ca jace în interesul Ungariei a nu clătină nici de cum puseiunea ministerului țierilor Austriei apăsene. Clatinarea, dău ele, aru fi numai a dá apa pre mór'a reacțiunei și a creá situatiuni cu urmări necunoscute.

Alte afaceri curatu interne nu suntu. Suntu iuse lopte diuaristice cari decurgu fára intrerumpere de unu tempu frumosu, a cărora ocupatiune e per escelentiam tierile din orientu.

„P. Ll.“ abia va avé vre unu numeru, carele sa nu se ocupe de Romani'a. In unulu din numerii mai próspeti imputa ca in Bucuresci se prelucra materialulu pentru unu memorandu cátra puterile cele mari, in carele se cuprinde plá ngerile ce vinu din Transilvani'a. Aceeasi fóia dice ca planulu este asiá: Transilvani'a are dreptu la autonomi'a ei; Romani'a nu voiesce a o annectá, dara nici Ungari'a sa nu o unésca cu sine. Tier'a acést'a (Transilvani'a) sa fia unu principatu de sine, carele pentru identitatea nationale sa stea in o legatura conditionata cu Romani'a. P. Ll. in decursulu pertractárii acestui objectu spune ca planulu acést'a a venit nou de nouitiu din afara, și ca va avé in curendu a se substerne in tipu de „cestiune transilvana“ puterilor mari, pentrucá cându va veni conflictulu turco-grecu la eruptiune sa aiba și Romani'a cu Ungari'a pre alu seu.

Ba adauge și aceea, ca principele Carolu pasiesce pre unu terenu de seliulu acést'a, pentrucá a decisu concentrarea (?) unui corpu lângá frontari'a Transilvaniei.

Cine cetesce diurnalele románe de preste Carpati nu póte crede nici de cum in afirmárele séu temerile lui P. Ll. O parte din cele ce se spune in acelesi foi amu depusu in revist'a diuaristica Revist'a politica a Románului inse dela 21 Ianuariu incrunta fruntea și face atentu pre publiculu séu ca e pré indolentu cátra armare, va se dica, nu are simptomele de unu atacu asupra nimenui; diuariele oposi iunei au grigi'a numai de tíera și recománda neutralitate. Cerculariulu ministrului Cogălniceanu, ministrului de interne, carelu reproducemu mai in josu, dá o dovéda fórté pipáita despre beriositatea guvernului romanescu de a sustiené intacta neutralitatea in toate pártile.

Post'a din urma aduce in jurnalele vienesce scirea din Bucuresci, ca Franci'a a chiamatu a casa comisiunea ei militaria. Despre colonelulu Krensk y spunu acele-si foi, ca a calatoritu la Berlinu spre a se întórce de acolo cu o comisiune militaria prussiana, déca se voru invoí camerile. — Legea votata de camera, dupa carea ori-ce románu care a servitu in o armata straina se primesce cu acéla-si gradu in Romani'a, o retrase (regimulu?) R) din senatu. Georgiu Brateanu, nepotulu presiedintelui camerei anuncia o interpelatiune pentru chiamarea a casa a misiunei francesce, respective a inlocuirei acestei cu oficeri prussiani.

Asupra conflictului turco-grecescu domnesce o tacere ciudata. Conjecturárele ce le facu jurnalistii mari europeni se impartu in dóue tabere. Unii sustienu ca regimulu grecescu va primi declaratiunea puterilor și se va conformá dupa dens'a. Alții iérasu dicitu ca regimulu va refusá și constrinsu de opiniunea publica grecésca și va cercá noroculu in sortile armelor. Se dicea ca in dilele trecute prin Aten'a se vedeau flámmuri cu inscriptiunea: „resbelu“ și placate de asemenea cuprinsu pre pártii capitalei, pána și pre palatulu regelui. Pre aceste din urma se cetea: „resbelu séu abdicere de tronu.“ In Spani'a, amu vediatu cum au esitu alegerile cortesiloru. Dupá aceste resultatulu aru fi, ca sa se aduca pre tronulu vacantu unu rege. Dara regeni'a instituita pána la venirea fiitorului rege, va guverná inainte, pána ce poporulu se va depurinde cu acestu regimulu. Se póte ca apoi fára de a se proclamá republic'a sa se continue factice și cine va merge acolo, cá sa o restórne?

Russi'a tace și face in Assi'a centrale. Ea a inaintatu, incáto numai opta dile de mersu militariu o mai desparte de posesiunile indice a le Angliei. Planurile ei suntu fórté mari, nu numai pre terenulu militariu, déra și comerciale, cari déca se voru poté realizá, nu numai Asi'a, déra și Europ'a ei va fi cucerita moralicesce și materialmente.

Sabiin, in 2 Februariu pre la 3 óre dupa amédi erau adunati o multime de alegatori din orasiu și din Scaunulu Sabiului in sala curiei din locu, spre a audi și primá dela senatorulu Gustav

Capp reportulu despre tienut'a și purtarea lui cá fostu deputatu la dieta. Acést'a o face senatorulu G. Capp in o cuventare lunga și precisa.

In introducere vorbesce despre alegerea sea de deputatu, carea au urmato in anulu trecut, dupa ce antemergatoriulu seu J. Zimmermann din caus'a nesaniátiei au fostu silitu a-si depune mandatu.

In decursulu vorbirei infalsiéda cuventatoriulu alegatoriloru sei in trasuri intielegibile o icóna despre tienut'a deputatorulu sasesci in dieta, despre positiunea lorú fatia cu partidele, și cu deosebire despre positiunea lorú in cestiunile privitórie la Transilvani'a și in specie la natiunea sasésca.

Vorbindu in generalu despre positiunea deputatoriloru sasesci, vorbitoriulu atinge la unele momente principali cu modestia in specie și purtarea sea cá deputatu și accentua tienut'a condeputatulu seu Rannicher.

Dupa ce amintesce vorbitoriulu despre diet'a din Clusiu, trece la diet'a Ungariei și arata in rendu cronologicu lucrárele ei, atingendu totu-déun'a și folosulu séu nefolosulu acelor'a specialu pentru natiunea sasésca; aci nu perde din vedere nici denumirea comesului nou dicendu, ca prin denumirea acést'a s'au suspendatu dreptulu, de a-si alege natiunea pre comesulu seu; cu toate insa ca preste actulu acést'a și adevératii urzitori e trasu velulu intunerecului, speréza, ca viitoriulu va risipi intunereculu acést'a și va arétá, care au fostu ans'a la actulu acést'a.

Venindu la anulu 1868, cându vorbitoriulu an intratu in lun'a lui Martiu in dieta, schitiéza partidele cunoscute din dieta și nesuntiele lorú, care cându erá vorb'a de natiunea magiara și interesele ei nu erau diferite, ci intronite. Iéra despre natiunea sasésca amintesce cu durere desbnarea, ce s'aru fi nascutu intre deputatii sasesci.

Mai departe indreptá unele cuvinte de lauda asupra natiunei sasesci, ca e natiune pacinica, unu elementu alu ordnei, și i fluintátore pentru latirea culturai, și acést'a aru trebui sa o stimedie și pretiúiesca ori-ce regimulu. „Noi — dice deputatulu — dorim sa ne acomodánu chiaru și institutiunile nóstre interne dupa scrierile presintelui și dupa form'a aceea, ce ne o va dá constitutiunile cele nóve ale statului. Spre acést'a insa trebuie creata form'a aceea; pána nu va esistá ea, nu póte pretinde nimenea cu dreptate, cá sa ne lasámu de drepturile ce le-amu castigatu contractualmente, numai asiá pre nici o basa sigura, fára cá sa fimu convinsi despre necesitate acést'a, cáci asiflu póte ca ne-amu periclitá existin't'a nationale. Pre lângá acéstea institutiunile nóstre suntu basate pre acéla-si dreptu istoricu, de care nu s'au tienutu nici unu poporu mai tare, cá ungurii, cáruia i multamesce astadi Ungari'a positiunea sea juridica, care insa cu tendntiele de nivelare, ce se ivescu acum, sta in contradicere prezisia.“ (fórté bine!)

Despre legile ce le au adusu diet'a in sessiunea anului 1868 enumera vorbitoriulu cele mai insemnate, arátandu la fia-care prin scurte cuvinte partea cea buna séu cea rea. Venindu la legea nationalitatiloru dice ca aceea rapesce atátu sasiloru cáto și romániloru chiaru și drepturile avute in privint'a limbei.

Iara despre legea uniunei dice, ca aceea nu coresponde nici bazei seale, legiloru din 1848 — VII. 5 și I. 1848 — nici promissioniloru solemne, ce le au facutu pána acum'a factorii legelatiunei.

Preste totu privindu la intreg'a activitate a dietei acéstea dice vorbitoriulu, ca ea sau nesuitu, a satisfice problemei seale in cele din afara cu o moderatiune intielep'ta, durere insa ca nu se póte dice totu acést'a și despre activitatea legelativa interna, cu toate ca si ea aru avé câte ceva bunu. Probleme mari și lucruri serióse și dificile astépta pre deputatii la diet'a cea noua, precum: momentós'a deslegare a cestiunei comitatelorú și regularea justitiei și administratiunei, asiédiarea și statorirea unei economii publice regulate prin deslegarea conditioniloru prin o pertractare fundamentale a budgetului; o lege noua electorale, o lege industriale și alte multe. Tóte acéstea atingu și pre natiunea sasésca. Deci fiindu ca in dieta viitóre aru avea sa se reformeze și institutiunea interna a natiunei sasesci dupa trebuintiele ei amesurate timpului, de a se acomoda

la relatiuniloru tempului și institutiuniloru statului dice vorbitoriulu, ca tienut'a e mare și frumo'sa și de siguru nu e neajungibile, déca nu va lipi voint'a, și va fi între fii natiunei concordia, sinceritate și firmitate. „Putemu arétá și sa arátánu — dice — ca suntu cetáteni credinciosi ai statului.“

In fine dandu espressione unora simtamente pentru prosperarea natiunei, aduce multiamire atátu in numele seu cáto și in numele condeputatulu Rannicher pentru increderea arétata, despre acést'a din urma dice, ca speréza, ca nu va avé lipsa nimenea, cá sa-si dea séma despre purtarea sea cá deputatu, de óre-ce aceea e cunoscuta din activitatea și vorbirile lui din dieta.

Cuventarea fu primita din partea ascultatoriloru cu cele mai vii aplause și strigári de „Hoch!“

Iéra Car. Schochlerus loándu cuventulu responde vorbitoriulu, și propune cá sa se dechare toti, ca atátu senatorulu Capp, cáto și consiliériulu de sectiune J. Rannicher și-au castigat cá deputati prin purtarea lorú deplina indetultire a alegatoriloru, pentru care li se aduce multiamire esprimendu dorin't'a, ca déca aru fi realesi, sa pasiesca pre acést'a cale inainte. Deputatulu Rannicher se decide a i se tramite prin telegrafu incunoscintiare despre conclusulu acést'a.

In semnu de onóre petrecura apoi adunarea pre senat. Capp pána la localulu seu.

Revista diuaristica.

Celimu in „Romanulu“:

Avemu datoriu a strage atentiunea consiliulu de ministrii asupra unui faptu cu multo mai gravu. Acestu faptu i-lu vomu supune la desbaterea ministriloru, reproducendu aci, in intregulu ei, revist'a politica a diuariului „Tier'a“ de astadi, 14 Ianuaria:

Bucuresci, 13 Ianuariu 1869

„Astadi suntu, séu nu románi? avemu guvernulu nostru nationalu, séu suntu siliti a primi legea strainiloru? cine e acestu ministru de dupa perdea, d. colonelulu Krenski, care conduce destinatela armatei románe, a cárei natura și aspiratiuni nu le cunósce? care suntu titulele ce-i dau dreptu a se ingerá in afacerile nóstre, și de cându natiunea romána si-a perditu dreptulu de a-si regulá singur'a sórta? juns'au óre tíer'a cá pre tempu de trist'a memoria a consuliiloru rusi, Minciaki și Halcinski? Eata intrebarea ce fia-care románu e datoru sa-si facea astadi fatia cu cele ce se petrecu in armata.

„Eri unu oficeru románu de viitoru, ce-si terminase studiile in scólei dela Metz și a sdrobtu carier'a numai si numai din caus'a unei neintielegri personale cu colonelulu Krenski. Astadi unulu din capii cei mari ai armatei se esiléza din patri'a lui, pentru ca demoulu colonelulu románu nu voiesce sa-si plece capulu dinaintea ideei, ca dlu Krenski are sa fia supremulu arbitru alu armatei románe.

„Ce simptome suntu óre acéstea? guvernulu otar't'au elu cá cu violentia sa implinte inimile romániloru simpatii prussiane?

„Ori guvernulu care toleréza și dá mán'a la asemenea scandaluri, si-a perditu cu totul simtamentulu demnitátiiei nationale, și atunci nu mai póte fi guvernulu románu; ori e o sistemá calculata, care are dreptu scopu a compromite tronulu inaintea natiunei.

„Dara in zadaru, domniloru guvernanti, faceti asemenea incercári culpabile; cáci ori-cátu da mare aru fi violenti'a, ori-cátu de astutióse mijócele ce intrebuintati in prussific-rea simtimentelorú și institutiuniloru románe, nu ve-ti reusi. Romanulu a fostu și va remanea románu si demoulu seu, incingându sabi'a lui Stefanu și a lui Mihaiu, a juratu de a fi románu și de a impartási simpatiele patriei seale adoptive.

„Incetati dara cu ideile prussienesce, ele nu potu prinde rad.cina, și cu atátu mai putienu cu modulu de impunere ce a-ti admisu.

„Guvernulu cugete dara bine asupra acestoru câte-va renduri, ele nu suntu opiniunea cátoru-va ómeni, nici chiaru ale unui partidu, suntu strigatulu tuturor romániloru cari au juratu sa móra pentru aপরarea nationalitatiei, a legiloru tieriei lorú și intemeierea dinastiei ce si-au alesu.“

Dupa acést'a incheia „Romanulu“:

Ministrii sciu ca suntu cestiuni in cari, cei ce au cu ei si dreptatea și puterea, trebuie se céla. Ministrii sciu ca suntu simtimente nationale, ce tre-

buiescu foarte menajate, chiar atunci când ele sunt cu totul esgizate. In acesta chestiune s'au facutu gresiile, si ministrii sciu ca chiar gresiile cele mai mici si cele mai sincera facute le platinu scumpu, cându nu scimu sa le curmăm indata. Sa nu dăm dēru ocaziune că inimicii se profite de simtimate nationale, spre a le speculă in favōrea lor. Ce voru inimicii nostrii, o sciu acum ministrii, o scie natiunea intrēga, căci ei inși — le au spus-o și ne o punu pre tōta d'ua, și noi ne amu silitu cătu amu pututu in aceste colōne spre a face sa vedă și provēdia toti vointi'a inimiciloru Romaniei. Acum rugăm, conjurăm pre ministrii se faca partea focului, cum sa dice, și aducēdune aminte de legea cea mare și nestramutata, ca cei drepti, cei intelepti și cei puternici trebuie se cēda, sa ne inclinăm cu totii in faci'a ori cărui simtimentu nationale.

In acel'—si obiectu scōtemu din „Tromp. Car.“ urmatōrele:

Cine eră ministru de resbelu cându veni conflictu intre colonelulu Krenski și intre capitanulu Greceanu la Giurgiu? cine avă nedibacia a sfarsi acestu conflictu prin umilirea armatei române? cine a adusu fara resonu și fara temei pre multu onorabrilu colonelulu Ursu in Bucuresci?

Ce felu! Voi aduceti pre colonelulu Krenski in Bucuresci, voi i-lu pronati mai pre susu de tōta suflarea militaria din tier'a nōstra, voi i aduceti rivalu pre d. Ursu, voi aduceti unu oficeru austriacu contr'a unui oficeru prussianu că sa esecute regulamentele prussiane, sēu sa ne faca regulamente austriace; voi ofensati misiunea francesă punendu chestiunea intre unu oficeru prussianu și intre unu oficeru austriacu și subjgându naturalmente misiunea francesă unui'a din acesti'a; voi impingeti afacerile cele mai delicate militare intr'o asemenea incurcatura, voi ofensati și misiunea francesă legalmente cunoscută in tiēra și pre comandantulu ei, și pre colonelulu Ursu, și pre colonelulu Krenski; voi escitati amorulu propriu alu celorlu mai simtitori și susceptibili oficeri romāni din tōta armat'a și detotn gradulu; și apoi, totu voi dopa ce aduceti lucrurile la asiā o culme de incurcatura, ve trageti, ve apuca demnitatea nationale, zidariti pre de o parte prin tōte pārtile pre unde pōte ajunge baguet'a vōstra tulburatōre; și cereti pre de alt'a, in numele patriotismului și alu onōrei militare romāne, că ministrii actuali sa descurce in 24 de ore tōte incurcaturile vōstre, sa potolēasca ei bosman'a vōstra, sa stinga ei cu o suflare incendulu aprinsu de voi in tōte pārtile!

Telegrame.

Constantinopole, 30 Ianuaru. Sciri din Aten'a constatēza, ca declaratiunea conferintiei s'aru fi predata spre respundere cu concessiunea unui terminu de optu zile. In urm'a acesteia s'au ivitu in ministeriu o desbinare, cări pre cându patru ministrii vorbira pentru primirea declaratiunei, cei'a-lalti trei, intre cari și Bulgaris, se dechiarara cu resolutiune contr'a primirii acelei'a.

Constantinopole, 31 Ianuaru. Solulu americanu Moris fu imputernicitu prin o depeșă a lui Sward, că sa-si oferedie serviciile sele cele bune pentru inlesnirea comunicatiunei intre Turci'a și Greci'a.

Parisu, 31 Ianuaru. „Constitutionel“, luându ansa dela vorbirea cont. Bismarck contra principelulu electoralu din Hessen, atrage stentiunea la miscarea, in care se află cont. Bismarck, cându accentuă per-culele cu care este amenintata Prusii'a din partea principiloru deposedati și dice: vorbitorulu au adusu in v'brare cordele patriotismului, elu apellă la simtimentele germane și dechiară, ca regimulu Prussiei e otaritu, a se aperi cu tōte mijlocele contra planuriloru suveraniloru detronati.

Madridu, 31 Ianuaru „Epoca“ dice: acum'a s'au primitu cu unanimitate ide'a, de a incredintia conducerea puterei supreme a regimului unui directoru.

Se amntescu mai multe nome pentru functiunile aceste. Form'a acēsti'a sau primitu dopa deschiderea corteloru că regimu definitivu. Acest'a — dice fo'ia amntita — aru insemnă fundreă forme republicane, pentru ca, torm'i de voru votā cortele form'a monarchica, va trece multu timpu până se voru invoi in privint'a alegerei monarchului.

Ast'adi sau intemplatu o manifestatiune pacifica in favōrea libertătiei culteloru. Sub conducerea lui Castellar fu tramisa o deputatiune la regimu. Ministrii, și anume Prim, respunsera, ca libertatea culteloru e unu lucru fapticu, eara separarea bi-

sericei de statu aru fi o afacere cu multu mai serioasă, carea trebuie rezervata corteloru.

Madridu, 31 Ianuaru. In urm'a publicatiuniloru, ce sau facutu estadi de repetite ori, la cari intervent Prim că alinisciatoriu, sau opritu strinsu orice manifestatiuni nocturne, care erau anunciate dej'a.

Agram, 1 Fauru. Magistratulu orasianu din Varasdin au denumitu pre ministrulu presiedinte cont Andrassy și pre Fr. Deak de cetatieni onorari. — Conchiamarea dietei croatice sau amenatu.

Berlinu, 1 Fauru. Dopu cum spune „Krenzzeitung“ conchiamarea parlamentului vamalu se va intemplă in lun'a lui Maiu.

Parisu, 1 Fauru. „Gaulois“ publica depeșă de astadi, care insciintiaza: fatia cu positi'a reactiunei și dificultătile, de a află unu candidat acceptabilu pentru intrēg'a natiune și pentru tōte partitele liberale, sau decisu, a se incredintia puterea suprema essecutiva unui triumviratu. Se pōte ca directoriulu acēsti'a in voru formā Prim, Serrano și Rivero. In urm'a decissiunei acesteia se pōte dice simplu ca s'au proclamatu republic'a.

Belgradu, 1 Fauru. Ieri fu primitu noulu consulu generalu italianu, Ioanini, de principele in audientia solemnă.

Washington, 30 Ianuaru. Cas'a reprezentantiloru au decisu cu 147 voturi contra la 42, ca dreptulu electoralu nu se va restringe nici odata prin diferentia de rasa sēu colōre.

Protocolulu

Siedintiei III.

(ordinaria)

tienuta din partea directiunei Asociatiunei nationale aradane, pentru cultura poporului romānu, in Aradu, in 9 Ianuaru 1869.

(Capetu)

de fatia au fostu:

Presiedinte: Mirone Romanulu directoru secundariu.

Membrii: Emannilu Missiciu perceptorn, Stefanu Siorbanu bibliotecariu, Teodoru Serbu economu, Ioane Popovicu Desseanu, Ioane Rosiu și Demetriu Bonciu. — Notariu: Petru Petrovicu.

41. Perceptorulu asociatiunei face raportu despre starea cassei dopa care:

1. Restulu din anul trecut face	782 fl. 42 ¹ / ₂
2. Au mai intratu bani nedisponibili	70 „
	Sum'a 852 fl. 42 ¹ / ₂
3. Bani disponibili au incursu	664 „ 60
4. Din care s'au erogatu	553 „ 16

remāne in cassa bani disponibili 111 fl. 44

Determinatu: Se ie spre scire.

42. Pentru autenticarea protocolului acesteia siedintie.

Determinatu: Se defige terminu pre mercuri in 1/13 Ianuaru a. c. la 6 ore sēr'a fiindu membrii presinti pōtiti a se infatisia pre atunci in cancelari'a Asociatiunei.

Protocolulu acēsti'a in presenti'a comembriloru Mirone Romanulu, Em. Missiciu, Ioane Popovicu Desseanu, Teodoru Serbu și Petru Petrovicu cetindu-se s'a autenticatu, in Aradu in 1/3 Ianuaru 1869

Directiunea Asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului romānu.

Presiedinte;
Mirone Romanulu m. p.
direct. secundariu.

Petru Petrovicu m. p.
not. directionalu.

Romani'a.

Adunarea deputatiloru

Siedintia de Luni 20 Ianuaru 1869.

Dopa comunicările dilei, adunarea procede imediatu la votarea bugetului ministeriului instructiunei publice și alu culteloru, incependu cu institutulu pedagogicu din Bucuresci. La personalulu esternalulu secundariu din Bucuresci, D. A. Lhovari propune sporirea lefuriloru profesoriloru și armonisarea loru cu ale celorlu-lalte profesore dela institutulu secundariu din Iasi. Domnulu Ioann Brateanu, combatendu amendamentulu, arata ca necesitatea cea mai simtita nu este sporirea lefuriloru, ci crearea de scoli pedagogice, care sa formeze profesori capabili și buni pentru scoli; asemenea cum ca existe actualminte la scolile de fete di-

ferite necuviintie de ndreptate; ca in fine profesorii suntu platiti in generalu destulu de bine, căci lefurile li s'au maritu anca de la 1861 și 1862.

Dopa o lunga discussiune asupra acestui amendamentu, — la care iea parte intro altu atātu d. propuitoru, cătu și d. ministru presiedinte — amendamentulu, puidu-se la votu, se respinge și s'admite cifra proiectata prin bugetu.

Camera votēza intocmai dopa bugetu tōte scōlele secundare de fete.

Votându-se liceele, s'adauge — dopa propunerea d-lui Laurianu la liceulu din Craiova, Berlad și Botetiani anca cătu unu profesore de limb'a romāna și latina, pre lānga cei ce exista, pentru a fi uniformitate in tōte liceele din tiēra și unu singuru profesore nefiindu d'ajunsu pentru patru clase.

La ministeriulu culteloru și Instructiunei publice in siedintia de Sāmbat'a sa adausu sub-revisorii scolari, numindu-se cătu unulu de fia-care judetiu ca astu-feliu, sub regularea revisoriloru sa se faca revisiunea bine și ne incetatu la tōte scōlele satesci.

In siedintia de luni, s'a suprimatu subventiunile la scōlele catolice și luterane din Bucuresci și Galati, si'acea suma de lei noi. 6,600 s'a adausu la subventiunile ce se dau societătiloru Ateneulu, Transilvani'a (din Romani'a libera,) Invetiatur'a poporului romānu, cea de cultura din Bucovin'a și cea de cultura din Transilvani'a.

Totu in acea siedintia stipendiele burseriloru de la facultătile din tiēra s'au reasiediatu in suma de 52,462 lei, in locu de 26,600 la care eră redusa prin bugetu.

In siedintia de Marti s'a sporitu cu 1556 lei noi, adeca s'a urcatu la 6,000 lei cifra subventiunii schitului romānu de la muntele Atos. S'adauge anca o cifra de 1600 lei la cea de 3000 pentru ajutorulu intemplantoru alu bisericiloru sarace din tiēra. „Rom.“

Circularia cătra prefecturile judetieloru dunarene.

Domnulu prefectu! Odata cu formarea noului ministeriu a-ti primitu și program'a nōstra. Ea se resumă in două principii: in intru, legalitate și, cătu se pōte, mai buna administratiune; in afara, mantinerea sincera a legaminteloru secularie ale Romaniei cu inalt'a Pōrta, recunoscintia cătra tōte puterile garante și in fati'a eveneminteloru esterne, neutralitatea cea mai deplina și mai leale.

Odata cu comunicarea acesteia programe, subscrisulu, in calitate de ministru de interna, amu chiamatu tōta luarea aminte a prefecturiloru judetieloru dunarene asupra datoriei și marelui interesu ce avemu de a dovedi ca intelegemu, prin fapte, a observā positiunea nōstra de statu neutru pusu sub garanti'a colectiva a mariloru puteri europene. Amu invitatu dara pre susu disele prefecturi de a fi cu o neintrerupta priveghiere asupra atitudinei poporatiuniloru nōstre de origine bulgara, de a le face a se bucurā de tōte drepturile și libertătile pre care constitutiunea nōstra le garantēza tuturoru locuitoriloru tiei fără deosebire, dara totu odata de a prevedē și oprī orice propagandă, ori-ce uneltiri aru fi de natura a turburā de pre teritoriulu romānu liniscea posesiuniloru otomane din stāng'a Dunarei.

Cāndu din nenorocire unu conflictu s'a ivitu intre imperiulu otomanu și intre Greci'a, — guvernulu romānu, gelosu de a pestrā in tōta intregimeā sea seculara ospitalitate a pamentului nōstru, s'a grabitu a primī in intrulu tiei pre familiile grece emigrate din stāng'a Dunarei. Neutralitatea nōstra in sa ne-a impusu datorii'a de a lipi cătra acēsta ospitalitate conditiunea sine qua non că noi nōstri oșpeti sa se abtiena pre teritoriulu romānu de ori-ce propagandă și uneltiri contr'a guvernulu otomanu și a posesiuniloru sele.

Suntu fericitu de a constatā ca până acum nimic'a nu a venitu sa ne faca a ne căf de ospitalitatea largă și generōsă, ce acordām bulgariloru și greciloru; amu o deosebita multamire a recunōșee ca atātu bulgarii, cătu și grecii apretiniescu cu deplina recunoscintia beneficiile mesureri umanitare ce amu luat in privint'a loru, și implinescu cu scrupulositate datoriele ce le impune positiunea nōstra de statu neutru.

Totusi inse, in necunoscintia viitōreloru evenimente esterne și mai alesu in faci'a apropierei primaverii, in timpul cāria unele diuairsu straine

pretindu ca ar fi a izbucni agitazioni in Bulgaria, suntu datoru, domnule Prefectu, a ve reinof recomandatiunile mele anteriore si a ve invita ca sa aveți cea mai energica priveghiare pentru ca Bulgaria si Eliaii aflati in judetiulu d-vostre se urmeze si in viitoru a se tiene in lini'a de pace si de buna conduita care au pazit'o pana astadi. Declarati, in chipulu celu mai categoricu, ca guvernulu este otaritu a se tiene in marginile celei mai stricte neutralitati, cum amu mai dis'o si ca prin urmare nu va tolera pre nimeni in Romania sa se depar-teze din acesta cale, singura mantuitoare pen-tru noi.

D-vostre, fiindu agentulu superioru alu ad-ministratiunei centrale in judetiulu d-vostre si avendu in aternarea d-vostre tote autoritati locale, prin ins'a-si acest'a sunteti pusu in positione de a lua tote mesurile pentru aplicarea energica a acestui ordinu, si dera, ve si facu directu respundietoru catra guvernulu si catra tierra de totu ce in jude-tiulu d-v. ar fi de natura a compromite ordinea publica si bunele si folositoarele nostre relatii cu inalt'a Porta.

Totu o data cu acesta, eu m'amu adresatu la domnulu ministru de resbelu, cu rugaminte ca din partei se dea ordine analoge catra comandantii batalioneloru de granicieri si acest'a spre a se in-doi, priveghierea d'alungulu intregi granitie duna-rene. D-vostre aseminea va veti pune si tiene in neinterupta comunicatiune cu comandantii de punc-turi, ca asi'a impreuna sa faceti ca la frontariile nostre sa se intemeieze o paza energica, prive-ghindu di si nopte.

Primiti, domnule prefectu, incredintiarea ose-bitei mele consideratiuni.

Ministru de interne, M. Cogalnic énu.
No. 891, Ianuaru 17.

(Monitorulu.)

Varietati.

* Din Becichereculu - mare ca-peta „Albin'a“ in 29 Ianuaru urmatoarea scire te-legrafica :

Ieri s'a tinutu aici o conferintia mara ser-besca in cans'a alegeriloru dietali, au participatu mai multi de 300 membri liberali — opositiionali, tramisi de prin tote partile din Bacia bana-tiuna. Poporulu petrecu cu entusiasm cursulu desbateriloru. Cu unanimitate s'a primitu urmato-riulu program: Cestiunea nationalitatiloru pre ba-s'a cunoscutului proiectu alu deputatiloru serbi si romani; — cestiunea serbesca pre bas'a dreptului istoricu; — spriginirea programulu nationalu alu croatiloru in privint'a autonomiei tierii loru; — in-tregitatea autonomiei Transilvaniei pre bas'a drep-tului publicu alu acesteia; — cu opusetiunea ungu-resca intru institutiunile democratico-liberali ale statului; — autonomi'a tieriloru slave dincolo de Laita; — politic'a de neinterventiune si de eliberare pentru poporale din orientu; — procedura solidara cu romanii. S'au alesu unu comitetu centralu, care si-are resiedint'a in Neoplanta (Novisadu). Ser'a solenitate mare.

Dimitrieviciu.

* Baronulu Kussevich e suspensu din postulu de cancelariu aulicu pentru Croatia. Densulu va fi aplicatu in servitiulu militaru ac-tivu.

* Jokai are prospecte de a fi alesu in locul ministrulu Gorove in Theresiopolu.

* Se dice ca in Pest'a voru fi alegerile in 14 Martie, in comitate Inse mai tardiu.

* Dupa Ind. belg. regimulu ungrescu a toc-mitu pusci de Chassepot.

* „Archivulu“ pentru filologia si is-tori'a pre an. 1869 Nr. XXI cuprinde ca totu-deun'a articulu de mare interesu. Incepe cu art.: „In locu de program“, care va remane nestram-tata oserband-o cu rigore. Art. finesco cu: „Sero sapiunt Phryges“; Fantasie etimologice; una lec-tiune demna de obserbatu; Amutatea limbei ro-din care potu invetiati multi critici anilaterali; de-scriptiuni topografice; Resinerii dupa diplome; Fasti Romani; libertatea cuscientiei in Transilvania: despre conditiie ununii; corespondint'a din Faga-rasiu despre diplom'a Mailatiloru; notitie diverse; despre monete aflate aprupe de Turnisioru si un'a in Blasiu de arama cu inscriptiunea: IMP. Tra-ianó Aug. Ger. Dac. Pm. si in diosu: S. P. G. R. Optimo Principi cu emblema triumfala.

* Oleriloru din Transilvania. Diurnalulu oficiale a publicatu tratatulu intre Austro-Ungari'a si Turcia (pentru care se incepusera negociatiu-nile inca in 1867) prin care amendeue partile reci-procaminte concedu suditiloru lor facultatea de a posiede bunuri nemobile. Acesta facultate mare o-data concesa din partea Turciei, facultatile mai mici precum: inchiriare, esarendare etc. inca se intielegu. Deci oierii nu vor mai fi infestati de autoritati turcesci.

* La secele in capu inca se afla o mo-neta de argintu cu emblema triumfala si suntu ea cu inscriptiunea: Carb. si dedesuptu cu litere ro-mane „Roma“, ea se afla la Redactorulu.

In agricultura nu este nimic'a, care sa nu aiba importanti'a sea. In Flandr'a copiii sateniloru, cari nu se ducu la munca, crescun multe de ie-puri de casa, din care se espedeza forte multi prin alte tieri. Numai din orasiulu Ostea se espedeza pre anu 1,250,000, a caroru venitu este de 1,500,000 franci. Acestea despuindu-se si cura-tiendu-se se tramitu la Londra, iera peile remanu in tierra pentru facerea peleriloru. — „G. Tr.

* Academi'a de drepturi din M. Vasárhely a capatu dreptulu de a se face acolo esaminede statu; se va denumi catu mai curendu o comisiune. Acumu suntu 70 de auditoru la acea academi'a.

* In cerculu de alegere Mociu (Transilvania) e prochiamatu de candidat unanimu, consiliariulu de sectiune Hosszu.

* In Pest'a a arsu alalta eri nopte'a coperi-siulu academiiei ungresci din Pest'a.

* Congresulu evreescu din Pest'a a avutu alalta eri o siedintia sgomotosa. Asia numitii „or-odoci“ au parasitu sal'a sberandu si injurandu Ans'a a fostu o cuventare a lui Leo Holán-dor.

* Adunarea generala a so-cietati Transilvania. DD. membrii cu onore suntu convocati la adunare pentru diu'a de 26 Ianuaru curentu (Dumineca), in sala Tiru-lui Nationalu (casa cornescu), unde este si gim-nasiulu Mihailu Vitezulu, cu voia d-lui presiedinte alu tirului.

De 12 la ore din di, pana la 1 ora va fi conferint'a privata intre membrii adunarii societati. La 1 ora precisa siedintia va fi publica.

In acesta prima siedint'a ordinea dilei va fi urmatoarea: Darea de sema a comitatulu ro-stita de presiedintele societati. Proclamarea noiloru membrii ai adunarii. Alegerea comisiunei veri-ficatorie socotelor. Diverse propuneri. In fine unu discursu de d. Mihailu, membru alu comitatu-lui si alu adunarii.

Diu'a siedintiei a doua se va sipa de a-dunare. La ordinea dilei: Raportulu comisiunei; Diverse propuneri; Alegerea unui vice-presiedinte si unui membru alu comitatulu. In fine o poesie declamata de d. Pompiliu.

* (Diurnalisti in Americ'a) Unu diornalu din Americ'a cauta pre calea publicitatiei unu colabo-ratoru in modulu urmatoriu: Cautamu unu barbatu de musculatura tare, carele sa nu aiba nici o teme-re de nimicu, cu deosebire sa nui fia frica a impunge sau a fi impunsu cu cutitulu.

* C. Nicolae Ionescu a anuntiatu in se-natu (Bucurescu) o interpelare ministrulu din Afara, motivata de cele ce se cuprinde in discorsulu tron-ului rostitu in camera Franciei, ca puterile eu-ropene in colectivulu au fostu silite sa faca energice reprezentatiuni guvernulu trecutulu; si a aretatu ca motiunea ce va propune in urmarea acestei inter-pelatiuni, la care ministrulu are sa respundia mai-ne, este de a se invita guvernulu sa depuna pre biuroulu senatulu actele diplomatice privitoare la administratiunea ministerulu cadutu.

* Clubulu egalitatie din M. Vasárhely in-tentioneaza a-si radica o tipografia propria prin ac-liuni. Dupa realizarea acestui planu are clubulu de cugetu a eda o foia politica.

* Hertz en. Despre acestu renumitu emi-grantu rusecu vrea sa scie „P. L. ca in dilele tre-trecute a trecutulu prin Vien'a si a conversatu cu archimandritulu rusecu Rajewski, carele se afla statiunatu la ambasada rusesc'a de aci. Impregiu-rarea acest'a face pre lume sa credea ca Hertz en, contrariu mare alu regimulu rusecu de alte dati, acum este castigatu de regimu si are missiunea de a pasi contra germanismulu din provinciile de

langa marea baltica, cari suntu nemtiesci, pentru panrusismu.

* Comitulu Reunionei femeiloru romane din Iasi va da in ser'a de 4 Ian. viitoriu o splen-dida serata dentuitorie anuntata deja prin biletele de invitare. Se va juca si in salonulu curtiei ju-ratiloru. Comitulu roga pre onorabili invitati, ca sa vina la serata in toaleta catu se pote m a i s i m p l a. Personele, care n'au primitu inca bilete de invitare din caus'a eroriloru comise de impartitori suntu rogati sa binevoiesca a se adresa la presiedint'a Reunionei dn'a Matilda Sih-lena spre a se indeplin lacunele. — Deca se voru da in pocinele bilete ale loteriei celei mari deja anuntate, ce au mai ramas se va efectua in pre-sentia on. publicu si tragerea acestei loterii.

* Venitulu totalu alu diferiteloru state din Europ'a se urca la sum'a de 11.200 milioane lei noi, pre anu; pentru stringerea acestui venitu, se cheltuesce a cincea parte adeca 2240 milioane. — Din venitulu coratu de 8960 milioane lei noi, sefi stateloru primescu 236 milioane, arma'ta 3120 mi-lione, cheltuiiele de resbelu pre anu se urca la 3120 milioane. — Astfelu incatu remanu 2484 mi-lione, adeca o a patra parte pentru agricultura, industrie, lucrari publice, instructiune si alte inte-rese publice!! — (Cur.)

* Corespondintii Trompetei Carp. din Con-stantinopole ne spunu ca d. Sturza, si d. Stirbey representa cu multa demnitate Romania in Con-stantinopole si-si atragu stima ministriloru Portii si a reprezentatoru puteriloru europene. Sa den-Dumnedien adage „Tr. C.“ sa ne mai radica'mu, caci prea eramu caduti cu totulu.

Mainou.

Inaltulu Ministeriu reg. prin emisulu dno 24 Ianuaru nr. 20,826 ordina ca Scaunulu Salistei si alu Talmnciului, precum si comunele foste grani-tiari: Jin'a, Orlatu, Vestemu si Racovitia, si pana la delimitiva regulare pre calea legationiei a referintiloru la scaunulu Sabiului, respective (a Saceleloru) la districtulu Brasiovului, sa intre in drepturile politice ce le dau punctele regulative celoru-lalte comune tienatorie de di-sele jurisdictioni, si in intielesulu legiloru din 1848 sa participe la alegerile dietali.

Provocare.*)

In contra aceli'a, — pre care adunanti'a tractulu protopopescu greco-catolicu alu Faragau-lui, prin decisiunea sea din 19 Decembre 1863, si l'a alesu de plenipotentiatu pentru „Convictulu tractulu Faragau“ edificandu in Blasiu, — s'a in-trodusu cercetare criminala, si sub decursulu ace-stei cercetari s'a ivitu dubietate in privint'a acu-ratei si conscientiositatei manipulari a baniloru in-cursi; deci, in interesulu acestei fundatiuni, suntu provocati toti acei'a, cari au scrisu ori platitu bani spre a'estu scopu, ca sumele de densii sub-scrise, seu platite, sa se grabesca pana in finea lunei lui Februaru a. c. — a le face cunoscute subscrisei judecatorii prin relatii netimbrate, cu atatu mai vertosu caci la din contra numit'a fun-datiune usioru se pote perichita. —

Dela judecatori'a nobilulu comitatu alu Clu-siului ca foru penale. —

Clusiu, in 25 Ianuaru 1869.

A d a l b e r t C o s m ' a ,
jude investigatoriu.

* Onor Redactiuni a jurnaleloru „Federatiunea si „Al-bin'a“ suntu rugate a publica acesta provocare, deca nu in totu cuprinsulu ei baremu in estrasu.

30-2

Edictu.

Florea Munteanu din Tissa, carea din 25 Martiu 1868 au parasitu cu necredintia pre le-giuitulu ei sociu Ioann Vladu totu din Tissa, — si nu se scie locul unde se sustiene; prin ac-est'a se citeza ca in terminu de unu anu dela pu-blicarea acestui Edictu, sa se infatisiedie la scaunulu Protopresbiterale la subscrissulu, — caci la din con-tra, se va aduce sentintia si in absentia ei, pre bas'a S. S. canone ale bisericiei nostre gr. res.

Dela scaunulu protopresviteralu gr. res. alu tractulu Dobrei.

Dobr'a, 11 Ianuaru 1869.

Nicolau de Crainicu
Protopresviteru.